

Tro og ritualer i Folkekirken

- 1) Kristendommen har været den største religion i Danmark i mere end tusind år. I løbet af de sidste 30 år er der sket en forandring med religion i det danske samfund, fordi andre religioner er blevet en del af samfundet.
- 2) Mange er medlemmer af Folkekirken, som er luthersk-evangelisk; men der er også andre kristne trossamfund i landet, for eksempel den katolske kirke.
- 3) Et vigtigt kendetegn ved den lutherske kirke er det almindelige præstedømme, som betyder, at alle kristne er lige over for Gud.
- 4) Når man ser sig rundt i landskabet, får man hurtigt øje på alle kirkebygningerne. Mange kirker er bygget i løbet af 1100-tallet. Der bygges stadig nye kirker, især i forstæder til de større byer.
- 5) Ved hver eneste kirke er der klokker, og de ringer hver morgen og aften.
- 6) Klokkerne ringer også når, der foregår noget i kirken. Det kan være gudstjeneste, bryllup og begravelse.
- 7) Der er gudstjeneste i kirkerne om søndagen og ved højtiderne i julen, påsken og pinsen.
- 8) For mange danskere har kirkens ritualer og højtider stor betydning. Ritualerne følger et menneske fra vugge til grav.
- 9) Højtiderne, det vil sige kirkens religiøse fester, fejrer man i løbet af kirkeåret, og det er det samme som kristendommens hellige år. Det er lidt forskudt i forhold til kalenderåret.
- 10) I hverdagen kan det være svært at få øje på en religiøs praksis hos folk, fordi der i kristendommen ikke er synlige vaner som spiseregler eller regler for bestemt påklædning. Man skal ikke udføre bestemte daglige ritualer for at kunne kalde sig kristen.
- 11) Alligevel er sådan noget som bøn en vigtig del af livet for mange kristne, både personlig bøn og bøn i fællesskab med andre.
- 12) Det er også en god tradition at synge sammen, både når man glæder sig eller deler en sorg. Musikken er meget vigtig i kirken.

Julen

- 13) Der er en bestemt kirkelig højtid, der betyder meget for næsten alle danskere. Det er julen, som er kirkens første store højtid.
- 14) Der er mange traditioner i juletiden. Arbejdspladser, børneinstitutioner, skoler og forretninger bliver pyntet. Det sker især i julemåneden, som er december måned.
- 15) Tiden inden jul er en forberedelse til julefesten den 24. december.
- 16) Fire uger før jul begynder kirkeåret. De fire søndage inden jul har man en adventskrans med fire lys i, og det første lys tændes på kirkeårets første dag, som hedder første søndag i advent.
- 17) Den følgende søndag tænder man to lys, og sådan bliver man ved de fire søndage inden jul.

18) Midt i december går børn i lucia-optog med lys i hænderne for at vise, at det himmelske lys kommer til mennesker i julen. Det sker for eksempel på skoler og på plejehjem.

19) I julen fejrer man Jesus' fødsel. I mange kirker er der gudstjenester med børn, som viser, hvad der skete julenat.

20) En engel viste sig for nogle hyrder ude på marken og fortalte dem, at Guds søn nu var født i en stald i nærheden. Hyrderne gik hen til stalden og fandt jomfru Maria og hendes forlovede, Josef, og deres lille dreng, som lå i en krybbe.

21) Senere kom de hellige tre konger og tilbad den lille dreng, som var himlens kongesøn og verdens frelser.

22) Julen er en fest for glæden over Jesu fødsel. Den samme glæde kender vi, når et barn fødes. Et nyt liv er kommet til verden, og familie og venner glæder sig over det.

Dåb

23) Den lutherske kirke har to hellige handlinger, som kaldes sakramenter. Det er dåb og nadver.

24) Dåben har et fast ritual, som består af ord fra Bibelen, nogle bønner og en velsignelse. Præsten tegner også korsets tegn foran ansigt og bryst på den, der skal døbes. Korstegningen skal vise, at Gud sætter sit mærke på den døbte.

25) Vandet i dåben er symbol på, at det onde renses af den døbte. Det er nok med denne ene renselse i kristendommen. Dåben i Jesu navn betyder, at man er ren for Gud resten af sit liv. Den døbte har én gang for alle fået syndernes forladelse af Gud.

26) I dåben bliver man Guds barn og får Guds barmhjertighed og kærlighed som en gave.

27) Dåben foregår som regel ved en gudstjeneste i kirken om søndagen.

28) Når man er døbt, bliver man automatisk medlem af Folkekirken. Man kan melde sig ud af kirken og måske fortryde og melde sig ind igen, men man skal ikke døbes mere. For dåben gælder hele livet.

Bøn

29) Den vigtigste bøn i kristendommen er Fadervor, som står i Bibelen. Det er den bøn, Jesus lærte sine første tilhængere, disciplene. Og det er den bøn, alle mennesker kan bruge, når de vil bede til Gud.

30) Bønnen indgår i alle kirkens ritualer og lyder til hver eneste gudstjeneste.

31) Men Fadervor bruges også som personlig bøn i alle de situationer, man har brug for at bede. For mange er bøn en personlig sag.

32) Nogle forældre beder Fadervor med deres børn, når de er kommet i seng. Det er en måde at minde barnet om, at det er blevet døbt.

Konfirmation

33) I kirken er der en fest for de unge på 13-14 år. Den hedder konfirmation, og det betyder bekræftelse, det vil sige holde fast ved og sige ja til.

34) Meningen er, at Gud bekræfter og holder fast ved, at dåben stadig gælder - og vil gælde hele livet. Både som ung og som voksen er man Guds barn. Det er dåbens betydning, som konfirmationen understreger.

35) Inden konfirmationen har de unge gået til undervisning hos præsten om kristendommen og kirken.

36) Undervisningen slutter med en festgudstjeneste, hvor der er konfirmation. De unge har festtøj på. Efter konfirmationen i kirken går konfirmanderne med deres familier og gæster hjem eller på restaurant og holder fest.

Påskan

37) Om foråret, i marts eller i april, er kirkeårets anden store højtid. Det er påskan, der handler om de sidste dage i Jesu liv, hans død på korset og hans opstandelse fra de døde.

38) Den sidste aften spiste Jesus sammen med sine nærmeste tilhængere, disciplene. De fik brød og vin. Jesus sagde, at brødet var hans legeme, og vinen var hans blod, som disciplene skulle dele med hinanden efter hans død.

39) Jesus blev korsfæstet sammen med to røvere. Det er kristendommens store gåde, at Jesus, som havde mødt alle mennesker med kærlighed, skulle lide denne ydmygende og barske død.

40) Når man ser på et kors i kirken, bliver man mindet om verdens ondskab og Jesu uendelige kærlighed til mennesker.

41) Påskesøndag er kirkens største helligdag. Den dag fejrer man, at Jesus opstod fra de døde.

42) Påskeevangeliet fortæller, at nogle kvinder tidligt om morgenen ville ud til graven for at se hans døde legeme en sidste gang. Men da de kom derud, var graven tom og en engel sagde til dem, at Jesus var opstået.

43) Jesu død og opstandelse betyder, at man ikke behøver frygte fremtiden og Dommedag. Det er Jesus, der skal dømme mennesker, og derfor er det ikke gengæld og straf, men tilgivelse og syndernes forladelse, som mennesker får.

44) Lige som til jul hører der også forskellige traditioner til påske. Det er især i børneinstitutioner, man laver påsketing.

45) Mange hænger også lidt påskepynt op. Især påskeæg, som kirken fra gammel tid har brugt som et symbol på Jesu opstandelse fra de døde: Lige som kyllingen slår hul på skallen og kommer ud af mørket fra ægget, slog Jesus hul på graven og kom ud af gravens mørke.

Pinse

46) Halvtreds dage efter påske kommer kirkens tredje store højtid. Det er pinsen. Meningen med pinse er, at alt vækkes til live og kommer i bevægelse igen, både i naturen og mellem mennesker.

47) I kirken fortæller man, at Guds ånd blæser liv i naturen efter en lang, mørk vinter. Og at Guds ånd blæser liv i mennesker, så de forstår Guds ord.

48) Pinsen kaldes også for kirkens fødselsdag. Det ny testamente fortæller om, hvordan de kristne for første gang følte sig som et fællesskab, der troede på det samme. Det var begyndelsen til den kristne kirke.

49) Man tror, at Gud Ånd er det, der holder kirken sammen og holder kirken i live. Og man tror, at Guds Ånd giver mennesker troen på Gud.

50) Til en gudstjeneste synger menigheden salmer og siger eller synger trosbekendelsen i kor. Der er læsninger fra Bibelen og prædiken. Der kan være dåb, og der er næsten altid nadver.

51) Det er ikke kun i kirkerne, kristne samles. For eksempel mødes børn og unge i foreninger og organisationer, hvor de mødes og synger og beder sammen.

Bryllup

52) De fleste bryllupper foregår i de lyse sommermåneder, men man kan selvfølgelig blive gift i kirken hele året.

53) Man synger salmer, beder, hører ord fra Bibelen, og præsten holder en tale for brudeparret. Brudeparret skal sige ja til at ville dele tilværelsen med hinanden og give hinanden hånden på det løfte. Til sidst får brudeparret Guds velsignelse over deres kærlighed.

54) Som regel bliver der holdt en stor fest for brudeparret, hvor familie og venner fester resten af dagen og et godt stykke ud på natten.

Nadver og fællesskab

55) Det vigtigste i kirken er fællesskabet, hvor man deler troen med hinanden.

56) Nadveren er et særligt udtryk for de kristnes fællesskab. Den er kirkens andet sakramente, det vil sige hellige handling.

57) Nadver betyder aftensmåltid. Den har sit eget ritual, hvor man beder Fadervor, og præsten minder menigheden om Jesu sidste aftensmåltid med sine disciple. Menigheden får brød og vin, lige som Jesus og hans disciple.

58) I nadveren er menigheden fælles om alt det, Jesus Kristus levede og døde for. Og det kan man kort beskrive som syndernes forladelse og kærlighed.

59) Det betyder, at alle mennesker har lige ret til at være med ved nadveren, fordi man deler Guds kærlighed med hinanden. Ved den samme nadver kan der være både fattige og rige, folk der tvivler og folk der er meget troende, børn og voksne. I nadveren er alle mennesker lige.

60) Det er ikke alle, der har mulighed for at komme til gudstjeneste i kirken og være med til nadveren. Så kommer præsten hjem til folk og holder en lille gudstjeneste der. Meningen er den samme som i kirken: man er fælles om Guds tilgivelse og kærlighed.

Døden

61) Når et menneske dør, gøres det i stand og lægges i en kiste. Man skal vælge enten at blive bisat og brændt eller at blive begravet.

62) Der er næsten altid blomster på kisten, og folk sender blomster, som lægges omkring kisten og på gulvet. Det gør man, for at sige et sidste farvel til den døde, og for at vise familien, at man deler deres sorg med dem.

63) I kirken synger man salmer, beder, hører nogle ord fra Bibelen, og lytter til præstens tale. I talen forsøger præsten som regel at fortælle nogle væsentlige ting om den døde.

64) Der er et fast ritual ved både bisættelse og begravelse. Præsten står ved kisten og kaster jord på den tre gange.

65) Ved en bisættelse sker det i kirken, og hvis det er en begravelse, kaster præsten jord på kisten ude på kirkegården.

66) Når ritualet i kirken er færdigt, bæres kisten ud. Til en bisættelse sættes kisten i en særlig bil, en rustvogn, som kører bort med kisten, så den kan blive brændt. Til en begravelse bæres kisten ud til den grav, som kisten skal sænkes ned i.

67) Senere lægges alle blomsterne fra kirken ud på graven.

Afslutning:

68) Kirkeåret er som en cirkel, hvor man gentager kirkens højtider og fester. Når det er ved at være vinter med mørke og kulde, begynder det nye kirkeår igen, første søndag i advent. Det er tid til at forberede sig på julen. Det første lys tændes i adventskransen.

69) Folkekirkens tro og ritualer er ikke altid så synlige. Men de er der, og mange mennesker møder dem flere gange i løbet af deres liv.

70) Måske kan man undre sig over, at man ikke tydeligt kan se på mennesker, om de er kristne. Det skyldes, at det vigtigste i Folkekirkens tro, er budskabet om Guds barmhjertighed og kærlighed. Det skal kristne vise som næstekærlighed.